

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
кафедра іноземних мов

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
освітнього рівня «магістр» на тему
«Інтуїтивно-свідоме вивчення іноземних мов. Перспективи лінгвістичної
самоосвіти»

Виконала: студентка групи 121-ППТГ-Д24

спеціальності 035 Філологія освітньої

програми

«Професійний переклад в транспортній

галузі»

Єгоркіна Дар'я Миколаївна

Керівник: к.ф.н., доцент Нешко С.І.

Рецензент: к.п.н., доцент Панченко В.В.

Харків – 2025

Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
Кафедра іноземних мов
Другий (магістерський) освітній рівень
Спеціальність 035 Філологія
Освітня програма: Професійний переклад у транспортній галузі

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 10 від 22.05.2025 р.

Завідувач кафедри

Нешко С.І.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Єгоркіної Дар'ї Миколаївни

Тема роботи: *«Інтуїтивно-свідоме вивчення іноземних мов. Перспективи лінгвістичної самоосвіти»*

Керівник роботи: *Нешко С.І., к.ф.н., доцент*

Строк подання студентом роботи: *12 січня 2026 року*

Дата видачі завдання: *22 травня 2025 року*

АНОТАЦІЯ

Єгоркіна Д.М. Інтуїтивно-свідоме вивчення іноземних мов. Перспективи лінгвістичної самоосвіти. Кваліфікаційна робота освітнього рівня «магістр». На правах рукопису. Спеціальність – 035 Філологія, спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Харків, 2025.

У роботі досліджено використання інтуїтивно-свідомого підходу вивчення іноземних мов, а також проаналізовано особливості практичного застосування лінгвістичної самоосвіти майбутніми вчителями-філологами. Розглянуто новітні підходи до використання технологій штучного інтелекту у філології та лінгвістиці. Визначено та узагальнено шляхи до майбутніх досліджень з даної теми.

Ключові слова: інтуїтивно-свідомий підхід, іноземні мови, лінгвістична самоосвіта, штучний інтелект, майбутні вчителі-філологи.

ABSTRACT

Yehorkina D.M. Intuitive and conscious learning of foreign languages. Prospects for linguistic self-education. Master's degree thesis. Manuscript. Specialty – 035 Philology, specialization – 035.041 Germanic languages and literature (including translation), first language – English. Kharkiv, 2025.

The work examines the use of an intuitive-conscious approach to learning foreign languages and analyzes the practical application of linguistic self-education by future philology teachers. The latest approaches to the use of artificial intelligence technologies in philology and linguistics are considered. Ways for future research on this topic are identified and summarized.

Keywords: intuitive-conscious approach, foreign languages, linguistic self-education, artificial intelligence, future philology teachers.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	6
1.1. Концепція свідомого та інтуїтивного вивчення іноземних мов..	6
1.2. Характеристика інтуїтивно-свідомого підходу вивчення іноземних мов.....	10
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ПЕРСПЕКТИВИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ САМООСВІТИ.....	15
2.1. Сучасні проблеми лінгвосамоосвіти майбутніх вчителів- філологів.....	15
2.1.1. Значення самоосвіти і інгвосамоосвіти.....	17
2.1.2. Походження інгвосамоосвіти.....	20
2.2. Підготовка майбутніх викладачів-філологів до лінгвістичної самоосвіти.....	29
2.2.1. Формування готовності майбутніх викладачів-філологів до лінгвістичної самоосвіти.....	33
2.3. Потенціал сучасних комп'ютерних технологій для ефективної лінгвосамоосвіти.....	41
Висновки до розділу 2.....	44
ВИСНОВКИ.....	45
АПРОБАЦІЯ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	52

ВСТУП

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю більш системного вивчення підходів, які використовуються для вивчення іноземних мов, а саме інтуїтивно-свідомого підходу, дослідження доцільності і ефективності їхнього застосування при вивченні граматичних структур і лексики іноземної мови. Завдяки освоєнню даних підходів, можна побудувати досить ефективну модель вивчення іноземних мов, яка полегшить сприйняття та запам'ятовування іншомовного навчального матеріалу. Знання основ лінгвістичної самоосвіти (лінгвосамоосвіти) майбутніми вчителями-філологами дозволить їм безперервно підвищувати свою кваліфікацію протягом усього життя, а отже, залишатися конкурентоспроможними фахівцями на українському ринку праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій був проведений на основі наукових досліджень, присвячених свідомому та інтуїтивному підходам до вивчення іноземних мов, проаналізовано наукові роботи, присвячені лінгвосамоосвіті. Нові підходи до використання технологій штучного інтелекту у філології та лінгвістиці визначають курс сучасних лінгвістичних теорій, узагальнюють переваги та недоліки застосування ШІ і відкривають шляхи до майбутніх досліджень.

Мета дослідження являє собою визначення та висвітлення основних переваг і недоліків використання інтуїтивно-свідомого підходу вивчення іноземних мов, а також з'ясування особливостей практичного застосування лінгвосамоосвіти майбутніми вчителями-філологами.

Об'єктом дослідження є реалізація інтуїтивно-свідомого підходу у навчанні іноземних мов і реалізація концепції лінгвосамоосвіти і розкриття її потенціалу з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Предметом дослідження є вивчення іноземних мов у рамках інтуїтивного, свідомого підходів і лінгвосамоосвіти.

Для досягнення поставленої мети було окреслено такі **завдання дослідження:**

1. Дати огляд наявних теоретичних праць щодо інтуїтивного та свідомого підходів вивчення іноземних мов
2. Проаналізувати характеристику інтуїтивно-свідомого підходу вивчення іноземних мов
3. Дослідити сучасні проблеми лінгвосамоосвіти майбутніх вчителів-філологів
4. Довести важливість лінгвістичної самоосвіти і охарактеризувати її походження
5. Узагальнити етапи підготовки майбутніх вчителів-філологів до лінгвосамоосвіти
6. Розкрити потенціал сучасних комп'ютерних технологій для розвитку ефективної лінгвосамоосвіти

Для досягнення мети дослідження та вирішення конкретних завдань було використано такі **методи дослідження:**

1. Описовий метод – для опису ключових термінів, які використовуються в рамках теми нашого дослідження, а саме таких понять як метод навчання, інтуїтивний та свідомий підходи вивчення іноземних мов, уважний розум, інтуїтивний розум, рідна інтуїція, мимовільний спосіб, індуктивний та дедуктивний підходи, текстуально-імітативний та структурно-імітативний напрями, свідомість, позасвідомість.
2. Метод спостереження та лінгвістичного опису – для класифікації інтуїтивно-свідомого підходу, виявлення концепції лінгвосамоосвіти та узагальнення відібраного мовного матеріалу
3. Кількісний метод – для уточнення та порівняння наявних емпіричних даних, які були представлені у різних лінгвістичних дослідженнях щодо обраної теми

Матеріалом дослідження були 200 текстових фрагментів, відокремлених методом суцільної вибірки з лінгвістичних статей, навчальних посібників, монографій, підручників, словників, педагогічних альманахів та збірок

міжнародних науково-практичних конференцій, в тому числі англійською мовою.

Теоретичне значення роботи полягає в узагальненні проаналізованих даних щодо ефективності використання інтуїтивно-свідомого підходу у вивченні іноземних мов, а також уточненні особливостей лінгвістичної самоосвіти і важливості її застосування майбутніми викладачами-філологами.

Практичне значення роботи визначається її подальшим використанням в якості цінного навчального посібника для інтенсивного вивчення іноземних мов студентами-філологами, студентами-лінгвістами та навчання основам лінгвосоосвіти майбутніми викладачами-філологами.

Наукова новизна дослідження полягає в систематизації відібраних мовних матеріалів щодо ефективності вивчення іноземних мов з використанням інтуїтивно-свідомого підходу та концепції лінгвістичної самоосвіти як можливості вдосконалення своїх компетентностей.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, апробації та списку використаної літератури. У вступі обґрунтовано вибір теми, її актуальність, визначено мету, завдання та методи дослідження, розкрито новизну, теоретичну та практичну цінність. У першому розділі проаналізовано теоретичні основи дослідження технологій вивчення іноземних мов, розглянуто концепцію свідомого та інтуїтивного вивчення іноземних мов, охарактеризовано інтуїтивно-свідомий підхід вивчення іноземних мов. У другому розділі увагу зосереджено на перспективах лінгвістичної самоосвіти, описано сучасні проблеми лінгвосоосвіти майбутніх вчителів-філологів, визначено значення самоосвіти і лінгвосоосвіти, досліджено походження лінгвосоосвіти, узагальнено підготовку майбутніх викладачів-філологів до лінгвістичної самоосвіти та формування готовності майбутніх викладачів-філологів до лінгвістичної самоосвіти, а також розкрито потенціал сучасних комп'ютерних технологій для ефективної лінгвосоосвіти.

У висновку узагальнено результати проведеного дослідження, викладено основні висновки та окреслено напрями подальших досліджень. Загальний обсяг роботи – 44 сторінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англо-український фразеологічний словник / уклад. К. Т. Баранцев. 2-ге вид., випр. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2005. 1056 с.

Арістотель. **Метафізика** / пер. з давньогрец. О. Юдіна. Харків : Фоліо, 2020. 300 с.

Бєбих, В. В. **Організація самостійної роботи майбутніх фінансистів у процесі навчання англomовного ділового писемного спілкування** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2009. 24 с. Київський національний лінгвістичний університет.

Бєзлюдна, Н., Дудник, Н. **Самоосвіта в процесі професійної діяльності майбутнього педагога. Проблеми підготовки сучасного вчителя.** 2015. № 12. С. 119–124.

Бєлікова, О. Ф., Колєсник, А. О. **Проектування індивідуальних освітніх маршрутів у процесі іншомовної підготовки в немовному ЗВО. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг.** 2011. Вип. 1. С. 741–746.

Бігич, О. Б. **Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика** : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. ; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

Білоусова, Л. І., Кисельова, О. Б. **Технологія формування у майбутніх педагогів компетентності самоосвіти з використанням потенціалу інформаційно-навчального середовища. Інформаційні технології в освіті.** Херсон : Вид-во ХДУ, 2009. Вип. 3. С. 11–19.

Боднар, С. В. **Використання Інтернет-технологій у системі автономного вивчення професійно-орієнтованої іноземної мови студентами немовних спеціальностей.** *Інформаційні технології і засоби навчання.* 2013. Вип. 2 (34). С. 75–83.

Бокун, І. А. **Центри самостійного вивчення іноземної мови.** *Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка.* 2005. № 22. С. 10–12.

Болонський процес у фактах і документах: Сорбонна – Болонья – Саламанка – Прага – Берлін / упоряд. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. Тернопіль : ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. 54 с.

Бондар, Л. А. **Педагогічні умови організації самостійної роботи студентів-філологів у вищих навчальних закладах.** *Науковий вісник Донбасу.* 2013. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2013_1_5 (дата звернення: 20.03.2018).

Бондар, С. І. **Когнітивний стиль як індивідуальна стратегія переробки інформації особистістю.** *Вісник Харківського університету. Серія «Психологія».* 2000. № 498. С. 13–17.

Борг Дж. **Мистецтво говорити. Таємниці спілкування.** Київ : Фабула, 2019. 304 с.

Бурлука, О. В. **Самоосвіта особистості в інформаційному суспільстві.** *Основи духовного життя українського суспільства та розвиток особистості : матеріали наук. конф. за підсумками виконання комплексної цільової програми (м. Харків, 11–12 жовт. 2004 р.).* Харків : Нац. юрид. акад. України, 2004. С. 105–108.

Буряк, В. К. **Умови та засоби самоосвіти студентів.** *Вища школа.* 2002. № 6. С. 18–29.

Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

Вишневська, Н. В. **Психолого-педагогічні умови формування потреби в самоосвіті вчителя іноземних мов у системі післядипломної освіти.** *Проблеми сучасної психології*. 2011. Вип. 11. С. 86–96.

Вишневський, О. **Навчання іноземних мов у школі (причинки до концепції реформи).** *Освітня політика*. 2016.

Возний, Н. Р., Бала, Р. Д. **Етимологія та розвиток таймменеджменту як невід'ємної складової ефективного управління.** *Науковий вісник НЛТУ*. 2014. Вип. 24.9. С. 208–214.

Вороніна, Г. Р. **Комп'ютерно орієнтовані технології у процесі вивчення іноземних мов.** *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія*. 2013. № 27. С. 250–255.

Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). Київ : НУБіП України, 2016. 320 с.

Голуб, Т. П. **Інтенсифікація навчання англійської мови студентів немовних спеціальностей.** *Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов* : матеріали X міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 24 берез. 2015 р. Київ, 2015.

Гусак, Л. **Підготовка майбутніх учителів до асоціативного навчання іноземних мов учнів початкової школи** : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 364 с.

Гусак, Т. М., Малінко, О. Г. **Підвищення самостійності студентів під час вивчення іноземних мов.** *Педагогіка і психологія*. 2000. № 4. С. 61–69.

Долина, А. В. **Методика вдосконалення фонетичної компетенції у майбутніх учителів англійської мови у самостійній роботі** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2012. 22 с. Київський національний лінгвістичний університет.

Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

Євдокимов, В. І., Агапова, Т. П., Гавриш, І. В. **Організація самостійної роботи студентів з педагогіки**. Харків : ХДПУ імені Г. С. Сковороди, 2000. 160 с.

Жерновникова, О. А. **Проблема створення індивідуальних освітніх маршрутів старшокласників у навчальних закладах нового типу**. *Педагогіка та психологія*. 2015. Вип. 47. С. 25–34.

Жукевич, І. П. **Проблеми готовності до самоосвіти студентів вищих навчальних закладів**. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2011. № 13 (224), Ч. 1. С. 67–73.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.

Задорожна, І. П. **Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи майбутніх учителів з оволодіння англомовною комунікативною компетенцією** : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02. Київ, 2012. 456 с. Київський національний лінгвістичний університет.

Затворнюк, О. М. **Формування у майбутніх психологів готовності до професійного самовдосконалення** : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 310 с. Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова.

Ібрагім, Ю. С. **Формування культури розумової праці студентів вищих педагогічних навчальних закладів у процесі навчання** : дис. ... канд. пед.

наук: 13.00.09. Харків, 2010. 233 с. Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди.

Іжко, Є. **Метод проектів як один із засобів оптимізації автономного навчання.** *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогічні науки.* 2014. № 2 (8). С. 92–98.

Іжко, Є. С. **Стратегії автономного навчання як методична основа вивчення іноземних мов.** *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України.* 2013. Т. 186 (2). С. 212–219.

Калашникова, Л. М., Іванова, О. І. **Самовдосконалення як особливий вид діяльності особистості.** *Педагогіка і психологія.* Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. № 43. С. 73–82.

Караєва, Т. В. **Методика навчання ділової англійської мови з урахуванням рівня автономії студентів економічних спеціальностей :** автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 2010. 23 с. Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського».

Карамушка, Л. М. **Поняття про психологічну готовність особистості до виконання діяльності:** психологія освітнього менеджменту : навч. посіб. Київ : Либідь, 2004. С. 144–164.

Карпова, О. О. **Сучасні підходи до викладання іноземної мови професійного спрямування.** *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми :* збірник наукових праць. Київ–Вінниця : Планер, 2017. № 47. С. 179–182.

Ключко, А. О. **Самоосвітня діяльність вчителя як педагогічна проблема.** *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблема і пошук* / [за ред.] Т. І. Сущенко та ін. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2005. Вип. 36. С. 266–273.

Князян, М. О. **Система формування самостійно-дослідницької діяльності майбутніх учителів іноземних мов у процесі ступеневої підготовки** : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2007. 44 с. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського.

Коваленко, Д. В. **Теоретико-методичні основи системи неперервної професійно-правової підготовки інженерів-педагогів** : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2015. 486 с. Українська інженерно-педагогічна академія.

Колесник О. С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. **Теоретична фонетика англійської мови** : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 226 с.

Копил, О. А. **Самоосвіта в структурі фахової підготовки студентів немовних спеціальностей**. *Вісник ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів : ЧНПУ, 2011. Вип. 93. С. 163–166.

Копил, О. О. **Формування самоосвітньої компетентності у студентів немовних спеціальностей з використанням інформаційно-комунікаційних технологій** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Чернігів, 2012. 24 с. Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Г. Шевченка.

Коростіль, Л. А. **Самоосвіта особистості як соціальне та педагогічне явище**. *Педагогічні науки*. Суми : Вид-во СумДПУ, 2009. № 1. С. 138–145.

Котова, А. В. **Основні принципи організації самостійної роботи студентів з англійської мови**. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. Вип. 21. С. 75–81.

Кочерган М. П. **Вступ до мовознавства**: підруч. для студ. філол. спец. вищ. закл. освіти. Київ : Видавн. центр «Академія», 2002. 368 с.

Кочерган М. П. **Загальне мовознавство** : підручник. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 464 с. (Серія «Альма-матер»).

Ктитарова, Н. К. **Загальне мовознавство** : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпродзержинськ : Дніпродзержинський державний технічний університет, 2009. 144 с.

Лабунець, Ю. О. **Самоосвіта в контексті становлення вторинної мовної особистості майбутнього вчителя іноземної мови**. *Вісник психології і педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка*. 2013. Вип. 11. URL: http://www.psyh.kiev.ua/Збірник_наук.праць.-_Випуск_11 (дата звернення: 12.05.2018).

Лебедик, І. В. **Підготовка майбутніх учителів іноземних мов до професійної самореалізації у процесі вивчення фахових дисциплін** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Кіровоград, 2007. 18 с. Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка.

Лучкевич, В. В., Кемінь, Г. М. **Організація самостійної роботи студентів у процесі навчання іноземної мови у вищій школі**. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2013. Вип. 108, Т. 2. С. 161–163.

Лю, Ці. **Сучасна гібридизація типів споживачів під впливом пандемії Covid-19**. *Економічні студії. Науково-практичний журнал*. 2021. № 1 (31). С. 95–97.

Максименко, С. Д. **Загальна психологія** : навч. посібник [Електронний ресурс]. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.

Малихін, О. В. **Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів (теоретико-методологічний аспект)** : монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. 307 с.

Малихін, О. В., Гриценко, І. С. **Теоретичні основи реалізації компетентнісного підходу в організації самостійної освітньої діяльності студентів філологічних спеціальностей** : монографія. Київ : НУБіП України, 2016. 489 с.

Малоїван, М. В. **Дидактичні умови індивідуалізації самостійної навчальної діяльності студентів філологічних спеціальностей засобами інформаційних технологій** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09. Кривий Ріг, 2016. 19 с. ДЗВО «Криворізький національний університет».

Мартінова, Р. Ю. **Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов** : монографія. Київ : Вища школа, 2004. 454 с.

Марченко, Н. В. **Психолінгвістичні особливості навчання дорослих іноземної мови**. *Materiály XI mezinárodní vědecko-praktická konference «Vědecký pokrok na přelomu tysyachalety»*. Praha : Publishing House «Education and Science», 2015. Díl 15. Filologické vědy. Politické vědy. С. 73–77.

Мельник, Є. Ю. **Використання уяви як психотерапевтичний фактор в інтенсивному навчанні іноземних мов**. *Іноземні мови*. 2000. № 3. С. 47–49.

Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / [за ред.] С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.

Микитюк, С. О. **Ресурсний підхід в організації розумової праці майбутнього вчителя**. *Теорія та методика навчання та виховання*. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. Вип. 34. С. 79–89.

Михайлова, І. **Сучасні методи автономного навчання німецької мови у вищій школі**. *Іноземна філологія*. 2014. Вип. 127, Ч. 1. С. 257–264

Мичковська, В. Р. **Формування самостійної навчально-пізнавальної діяльності курсантів вищих військових навчальних закладів у процесі вивчення іноземної мови** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04.

Хмельницький, 2004. 19 с. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького.

Моляко В. О. **Психологічне дослідження творчого потенціалу особистості**: монографія / АПН України, Інститут психології ім. Г. С. Костюка, Лабораторія психології творчості. Київ : Педагогічна думка, 2008. 207 с.

Морська, Л. І. **Стратегічна компетенція у навчанні іноземних мов: теоретичні та методичні аспекти** : монографія. Тернопіль : Вектор, 2012. 218 с.

Мося, І. **Педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників**. *Гуманітарний вісник*. 2012. № 28. С. 204–208.

Назаренко О. М. **Вступ до мовознавства** : навч. посіб. Одеса : Фенікс, 2021. 190 с.

Нарушевич-Васильєва, О. В. **Поняття семантизації в мовознавстві й термінознавстві**. *Термінологічний вісник*. Київ, 2013. Вип. 2 (1). С. 108–115.

Ніколаєва, С. Ю. **Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах** : підручник / [кол. авт. під керівн.] С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2002. С. 327.

Новий українсько-англійський словник / Є. І. Гороть, С. В. Гончарук, Л. К. Малімон, О. О. Рогач. Луцьк : Вежа–Друк, 2016. 700 с.

Новіков, Б. В. **Філософія як теорія і методологія творчості**. *Вісник НТУУ «КПІ»*. *Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2011. Вип. 22. С. 108–113.

Панасюк, А. В. **Організація тестового контролю з іноземної мови у процесі самостійної навчальної діяльності студентів вищих технічних навчальних закладів** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2009. 20 с. Вінницький національний технічний університет.

Панченко, І. М. **Робота в групах як один з видів автономного навчання на заняттях з іноземної мови.** *Сучасні підходи до навчання іноземної мови: шляхи інтеграції школи та ЗВО* : матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції, Харків (23 березня 2012 року). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. С. 108–109.

Пентилюк, М. І. **Словник-довідник з української лінгводидактики** : навч. посібник / [кол. авт. за ред.] М. І. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2015. 320 с.

Петровська, Ю. В. **Методика організації автономного навчання англійської мови студентів технічних спеціальностей** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 24 с. Київський національний лінгвістичний університет.

Пішванова, В. **Формування навичок самостійного вивчення іноземної мови майбутніми спеціалістами.** *Вісник Книжкової палати*. 2008. № 4. С. 20–22.

Плотніков, Є. О. **Індукція та дедукція як методи формування іншомовної рецептивної граматичної компетенції майбутніх учителів.** *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. Вип. 29. С. 162–166.

Попович, Н. Є. **Формування готовності до самоосвіти майбутніх учителів іноземної мови у фаховій підготовці** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Кіровоград, 2012. 20 с. Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка.

Рідкоус, О. В. **Підготовка вчителя до самоосвітньої діяльності як складова його професійного зростання.** *Педагогічний альманах*. Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2008. Вип. 3. С. 132–139.

Сергеева, О. Ю. **Концепція незалежного вивчення іноземної мови в контексті інтеграції України в Європейську спільноту. Теорія та практика державного управління.** 2014. Вип. 4. С. 366–375.

Сидорчук, Н. Г. **Організація самоосвітньої діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення предметів педагогічного циклу :** дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2001. 218 с. Житомирський державний педагогічний ун-т ім. Івана Франка.

Сидорчук, Н. Г. **Технологія самоосвітньої діяльності майбутніх педагогів. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів :** навч. посіб. : у 2 ч. / ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Житомир. держ. пед. ун-тет, 2001. Ч. 1: Технологія формування самоосвітніх умінь майбутніх учителів. С. 185–219.

Смирнова, М. І. **Дидактичні засади організації самостійної роботи з іноземної мови студентів вищих економічних навчальних закладів :** автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2005. 21 с. Інститут вищої освіти АПН України.

Смольнікова, О. Г. **Розвиток автономного навчання іноземних мов у вищих закладах освіти Великої Британії (друга половина XX – початок XXI ст.) :** дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2017. 283 с. Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова.

Солдатенко, М. М. **Теорія і практика самоосвітньої пізнавальної діяльності :** монографія. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. 198 с.

Соціологія: словник термінів і понять / упоряд. Є. А. Біленький, В. М. Дебой, М. А. Козловець та ін. ; ред. Є. А. Біленький, М. А. Козловець. Київ : Кондор, 2006. 372 с.

Сошенко, С. М., Коломієць, Б. С. **Мотивація студентів до самостійного вивчення іноземних мов. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.** 2014. Вип. 1. С. 84–90.

Степанов, О. В. **Психологічна енциклопедія**. Київ : Академвидав, 2006. 242 с.

Тарнопольський, О. Б., Кабанова, М. Р. **Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі** : підручник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.

Теорії сучасних лінгвістичних вчень : навчальний посібник. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 528 с.

Тетерук, С. П. **Рольова гра як засіб підвищення рівня саморегуляції студентів при вивченні іноземної мови**. *Проблеми загальної та педагогічної психології*. Київ : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України, 2008. Т. 10, Ч. 5. С. 577–584.

Тетерук, С. П. **Формування механізмів саморегуляції студентів в іншомовному просторі** : автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07. Київ, 2006. 21 с. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова.

Толстов, І. В., Єгоркіна, Д. М. **Характеристика основних способів сприйняття інформації здобувачами вищої освіти**. *Людина, суспільство, комунікативні технології* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 жовт. 2024 р. Харків : УкрДУЗТ, 2024. С. 90–91.

Уйсімбаєва, Н. В. **Самоосвіта як форма особистісного самовдосконалення майбутнього вчителя**. *Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії та практики* : зб. наук. праць і матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (25 лист. 2015 р.) / ред. Р. М. Колісніченко. Кіровоград : Кіровоградський інститут ПрАТ «ЗВО «МАУП», 2015. С. 11–14.

Філософський енциклопедичний словник : довідк. вид. / редкол.: В. І. Шинкарук (гол. ред.) [та ін.]. Київ : Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, 2002. 751 с.

Філософський енциклопедичний словник : довідкове видання. Київ : Абрис, 2002. 742 с.

Чернігівська, Н. С. **Підготовка майбутнього вчителя іноземної мови до самоосвітньої діяльності** : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2011. 20 с. Київський ун-т імені Бориса Грінченка.

Чобітько, М. Г. **Самовдосконалення студентів – майбутніх учителів – у процесі особистісно орієнтованої професійної підготовки**. *Педагогіка і психологія*. 2004. № 1 (42). С. 57–70.

Шерстюк, О. М., Моргун, С. В. **Навчання французького діалогічного мовлення з використанням матеріалів для самостійної роботи**. *Іноземні мови*. 2001. № 4. С. 3–10.

Шклярчук, Г. О. **Інтенсифікація навчання іноземної мови з використанням комп'ютерних технологій**. *Англійська мова та література*. 2018. № 22. С. 2–3.

Штепа, О. **Самоменеджмент: процесуальна та диспозиційна характеристика**. *Соціогуманітарні проблеми людини*. 2010. № 4. С. 224–235.

Щербина, І. К. **Самоосвіта вчителя як запорука підвищення його професійної майстерності**. *Психолого-педагогічні засади діяльності фахівця: історія, теорія, практика* : матеріали міжнародної науково-практичної веб-конференції (15–16 трав. 2013 р.). Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2013. С. 280–287.

Щолок, О. Б. **Феномен самоосвіти в інформаційному суспільстві**. *Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. Вип. 3 (10). С. 318–323.

Іноземна література

Atkinson, J. W., Clark, R. A., & Lowell, E. L. (2015). *The achievement motive*. Martino Fine Books.

Boud, D., Cohen, R., & Sampson, J. (n.d.). Peer learning and assessment. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 24(4), 413–426.

Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. Addison Westley.

Carter, R. (2003). Language awareness. *ELT Journal*, 57(3), 251–259.

Chan, V. (2001). Readiness for Learner Autonomy: what do our learners tell us? *Teaching in Higher Education*, 6(4), 505–518.

Chomsky, N. (2000). *Minimalist Inquiries: the Framework. Step by Step*. Cambridge, Mass.: MIT Press. C. 89–155.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: a macrotheory of human motivation, development and health. *Canadian Psychology*, 49, 182–185.

Dörnyei, Z. (2008). *The psychology of second language acquisition*. Oxford University Press.

Ellis, R. (2002). Grammar Teaching—Practice or Consciousness-Raising? In J. Richards & W. Renandya (Eds.), *Methodology in language teaching: An anthology of current practice Approaches and Methods in Language Teaching* (pp. 167–174). Cambridge University Press.

Ellis, R. (2009). Implicit and explicit learning, knowledge and instruction. In R. Ellis, S. Loewen, C. Elder et al., *Implicit and explicit knowledge in second language learning, testing and teaching* (pp. 3–25). Multilingual Matters.

European Cultural Convention. (n.d.). Retrieved from <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/018> (Last accessed: 3.06.2018).

European Portfolio for Student Teachers of Languages. (n.d.). Retrieved from http://archive.ecml.at/mtp2/fte/pdf/c3_epostl_e.pdf (Last accessed: 18.06.2018).

Evans, J. St. B. T. (2010). *Thinking twice: Two minds in one brain*. Oxford University Press.

Gaschler, T. (2012). *Learn while you sleep – quickly, simply and effectively. Learn languages through subliminal learning. Learn foreign languages without an accent. Learn texts and vocabulary without swotting*. Frank Steiner-Verlag.

Gustav Langenscheidt: Verleger im Dienste der Völkerverständigung. (2013). *Deutsch*, (10)567, 18–27.

Hornby, E., & Turnbull, J. (Eds.). (2010). *Oxford advanced learner's dictionary*. Oxford University Press.

Hsieh, H.-C. (2010). *Self-access center and Autonomous Learning: EFL college students' motivations, activities and perceptions of learning effectiveness* [Doctoral thesis]. Indiana University.

Kennedy, J. (2002). Learner autonomy: a realistic proposition for Turkish students. In M. Monty & M. Godfrey (Eds.), *Global Problems and Local Solutions: Proceedings of ELT Conference* (pp. 118–122). Işık University.

Kim, N. Y., Cha, Y., & Kim, H. S. (2019). Future English learning: Chatbots and artificial intelligence. *Multi-media-Assisted Language Learning*, 22(3), 32–53.

Koçak, A. (2003). *A study on learners' readiness for autonomous learning of English as a foreign language* [Master's Thesis]. Middle East Technical University.

Little, D. (2015). *Learner autonomy and second/foreign language learning*. Retrieved from <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/1409> (Last accessed: 6.05.2018).

Mlodinow, L. (2012). *Subliminal: How your unconscious mind rules your behavior*. Pantheon Books.

Moon, J. A. (2000). *Reflection in learning and professional development: theory and practice*. Routledge.

Moskowitz, G. B. (2005). *Social cognition: Understanding self and others*. Guilford.

Mruk, C. J. (2006). *Self-esteem: research, theory, and practice*. Springer.

Palmer, H. E. (2017). *The oral method of teaching languages: a monograph on conversational methods together with a full description and abundant examples of fifty appropriate forms of work*. Forgotten Books.

Park, E., & Confessore, G. J. (2002). Development of new instrumentation: validation of the Learner Autonomy Profile beta version. In H. B. Long (Ed.), *Twentyfirst century advances in self-directed learning* (pp. 289–306). Motorola University Press.

Ramdass, D., & Zimmerman, B. J. (2011). Developing self-regulation skills: the important rule of homework. *Journal of Advanced Academics*, 22(2), 194–218.

Scharle, A., & Szabo, A. (2000). *Learner autonomy: a guide to developing learner responsibility*. Cambridge University Press.

Sermanshahi, E., & Reza, G. (2012). *Effect of social context on motivation and achievement of EFL students: integrative motivation or instrumental motivation: which one is better?* Lambert Academic Publishing.

Shaules, J. (2014). *The intercultural mind: Connecting culture and cognition*. Intercultural Press.

Shaules, J. (2018). Deep learning: Unconscious cognition, the intuitive mind, and transformative language learning. *Juntendo Journal of Global Studies*, 3, 1–16.

Tamer, O. (2013). *Students' readiness for autonomous learning of English as a Foreign Language* [Master's thesis]. University of Sunderland.

Wang, H., Wu, H., He, Z., Huang, L., & Ward Church, K. (2021). Progress in machine translation. *Engineering*. <https://doi.org/10.1016/j.eng.2021.03.023>

Wilson, T. D. (2002). *Strangers to ourselves: Discovering the adaptive unconscious*. Belknap Press.

Zhang, K., & Aslan, A. B. (2021). AI technologies for education: Recent research & future directions. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666920X21000199>